

KAS YRA ŽALIOJI BIBLIOTEKA?

Aplinka – tai sąlygos ar aplinkybės, kuriomis gyvena ir veikia žmonės, organizacijos, gyvūnai ar augalai. Aplinkos gali būti gamtinės, socialinės arba kultūrinės.

Tvarus vystymasis – tai vystymasis, kuris „tenkina dabarties poreikius nepakenkdamas būsimų kartų gebėjimui tenkinti savus poreikius“ (*Mūsų bendra ateitis, Brundtland ataskaita, JT*).

Šiuolaikinės aplinkos yra nykstančios dėl klimato kaitos ir kitų grėsmių, įskaitant socialinę nelygybę. Visos organizacijos turėtų siekti saugoti aplinką, taikydamos tvaraus vystymosi principus. Tai apima ir įvairių tipų bibliotekas, kurios gali atlikti aktyvų ir reikšmingą vaidmenį siekiant tvaraus vystymosi.

Žalioji ir tvari biblioteka – tai biblioteka, kuri atsižvelgia į aplinkosauginį, ekonominį ir socialinį tvarumą. Žaliosios bibliotekos gali būti įvairaus dydžio, tačiau jos turėtų turėti aiškią tvarumo darbotvarkę, apimančią:

- Žaliąjį pastatą ir įrangą: pastato ir įrangos išmetamieji teršalai, arba vadinamasis anglies pėdsakas, aktyviai mažinami.
- Žaliojo biuro principus: kasdienės veiklos ir procesai grindžiami aplinkos tvarumo principais.
- Tvarią ekonomiką: ribojamas vartojimas, skatinama žiedinė ir dalijimosi ekonomika, jų praktikos tampa prieinamos bendruomenei.
- Tvarias bibliotekos paslaugas: vartotojams lengvai prieinama aktuali ir patikima informacija, siūlomos bendros erdvės, įranga, aplinkosaugos švietimas, veikla vykdoma efektyviai. Biblioteka kuria teigiamą anglies pėdsaką (anglies rankos atspaudą).
- Socialinį tvarumą: užtikrinamas kokybiškas švietimas, raštingumo ugdymas, bendruomenės įtrauktis, kultūrų įvairovė, socialinė įtrauktis ir dalyvavimas. Biblioteka aktyviai prisideda prie nelygybės mažinimo.
- Aplinkosaugos valdymą: aplinkos tikslai yra SMART (pagal angliškus žodžius Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Timebound = konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, realistiški ir apibrėžti laike), biblioteka siekia sumažinti savo neigiamą poveikį aplinkai. Aplinkos politika, jos įgyvendinimas ir rezultatai yra viešai komunikuojami plačiajai visuomenei.
- Įsipareigojimą bendriems aplinkosaugos tikslams ir programoms: įsipareigojimai grindžiami JT Darnaus vystymosi tikslais, Paryžiaus klimato susitarimu bei susijusiais aplinkosaugos sertifikatais ir programomis.